

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește, cu atenție, textul dat:

Atunci apărui în lumina făcliei de sear, mișcându-se spre gazdă, un bărbat bărbos cu căciulă și cu giubea. Barba-i era astâmpărată și rotunjită de foarfece; râdea cu obraji plini și bogați de creștin bine hrănit.

- Eu socot că-i un negustor, hotărî căpitanul Neculai Isac. Hangita își cunoscuse musteriul și vocea ei crescuse și scăzuse cu desmierdări:

- Chiar domnia ta ești, jupâne Damian? Atuncea mai ales ești binevenit și te poftesc sub acoperișul nostru. Poruncește cărăușilor să tragă peste podeț și să bage de samă să nu pravale. Să intre sub șandramă, unde știi că putem închide porțile ca la cetate, și n-ai nicio grijă, chiar dacă ai avea aur în buccle.

- N-am aur, dragă jupâneasă Ancuța, se apără negustorul răsând.

- Știu, jupâne Damian: trebuie să ai lucru mai scump; de-aceia să fii fără grijă. Pe lângă porți, pe care le cunoști, avem în popas la focul acesta lume bună care cercă vinul nou. Am tăiat pui grași și-am scos azi din cuptor pâine proaspătă. Toate-or fi pe pofta inimii duminale, mai ales știindu-te că ești un om căruia îi plac tovărășiile. Răzășul Ioniță se amestecă, ridicând vocea:

- Apoi dacă-i asemenea om dumnealui, noi cu mare plăcere îi găsim loc între noi și-l poftim cu dragoste la focul nostru.

- Domnia sa-i comisul Ioniță de la Drăgănești, hurui Ancuța ca o hulubită. Iar negustorul se ploconi spre comis și spre umbrele de la foc.

- Pentru mine are să fie mare cinste, grăi el, și vă rog să mă socotiți ca cel mai umilit rob al domniilor voastre. Mai întâi însă caut să-mi pun în rânduială marfa, să văd de hrana vitelor și-a oamenilor; și după aceea nimene n-a fi mai bucuros decât mine să guste după mâncare un pahar de vin nou. Căci după cum și la carte scrie, vinul îndulcește inima omului și folosește mădularelor lui.

(Mihail Sadoveanu, *Negustor lipsan*)

A. Scrie, pe foaia de teză, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos :

- 1.(4p.) Menționează mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele: *bărbos, nostru (acoperișul), binevenit*.
- 2.(4p.) Explică rolul semnelor de punctuație prezente în secvența: *- N-am aur, dragă jupâneasă Ancuță, se apără negustorul răsând*.
- 3.(4p.) Menționează două trăsături ale genului epic prezente în textul dat.
- 4.(4p.) Transcrie, din text, două cuvinte care se referă la timpul în care se petrece acțiunea.
- 5.(4p.) Explică semnificația secvenței: *Căci după cum și la carte scrie, vinul îndulcește inima omului și folosește mădularelor lui*.
6. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *tovărășiile, umilit*.

B.(16 puncte) Scrie o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să caracterizezi un personaj din opera *Negustor lipsan* de Mihail Sadoveanu.

În compunerea ta, trebuie:

- a).(4p.) să numești două mijloace de caracterizare a personajului ales;
- b).(8p.) să prezinți detaliat două trăsături cu exemple din textul dat;
- c).(2p.) să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- d).(2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Citește cu atenție textul următor :

Înotul este o mișcare de deplasare a oamenilor sau a animalelor prin apă, de obicei fără niciun fel de asistență artificială. Tipurile sau stilurile de înot sunt *craul, bras, fluture sau spate*.

Înotul este sportul cel mai eficient în legătura raportului dintre efortul depus și caloriile arse. Vă ajută enorm în problemele de circulație sau de coloană. Mișcarea în apă poate reduce și durerile încheieturilor, crește rezistența recardio-pulmonară; stimulează circulația sangvină; contribuie la menținerea unei tensiuni arteriale stabile; reduce riscul bolilor cardiovasculare; dezvoltă majoritatea grupelor musculare (mai mult de două treimi din întreaga suprafața musculară); întărește ligamentele articulare, prevenind posibilele leziuni; îmbunătățește postura corporală; dezvoltă flexibilitatea; generează stări de bine, pozitive; ajută la îmbunătățirea stărilor de anxietate și ameliorează simptomele de depresie; relaxează mușchii după stresul unei zile obositoare; stimulează creșterea și dezvoltarea fizică și psihică; îmbunătățește dezvoltarea psihomotorie.

(Wikipedia.ro)

A. Pe foaia de examen scrie răspunsul pentru fiecare cerință de mai jos:

1.(4p.) Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat:

- definiția înotului;

- tipurile de înot.

2.(4p.) Precizează două dintre beneficiile pe care le oferă înotul.

3.(4p.) Menționează valoarea morfologică a fiecăruia dintre cuvintele subliniate din secvența: *Înotul este o mișcare de deplasare a oamenilor sau a animalelor prin apă, de obicei fără niciun fel de asistență artificială.*

4.(4p.) Numește funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Mișcarea în apă poate reduce și durerile încheieturilor, crește rezistența recardio-pulmonară; stimulează circulația sangvină; contribuie la menținerea unei tensiuni arteriale stabile; reduce riscul bolilor cardiovasculare...*

5.(4p.) Realizează expansiunea părții de propoziție subliniate într-o propoziție subordonată corespunzătoare. Numește-o! *Înotul este sportul cel mai eficient în legătura raportului dintre efortul depus și caloriile arse.*

6.(4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială consecutivă al cărei termen regent să fie un adjectiv.

B. (12 puncte) Scrie o compunere de 150-300 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul practicării unui sport. În compunerea ta, trebuie:

a).(4p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;

b).(4p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

c).(2p.) să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;

d).(2p.) să ai obligatoriu numărul de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției - 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; ortografia - 3 puncte; punctuația - 3 puncte; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea - 2 puncte).

TEZĂ SEMESTRIALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Limba și literatura română - Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește, cu atenție, textul dat:

Dan alese cel mai sigur leac împotriva propriei emoții: să trăiască emoția altora. Adică să citească până îi va cădea cartea din mână, până când îi va cădea capul pe pernă, până când îi vor cădea, grele, pleoapele. Cartea îl duse în evul mediu, printre dueluri și cavalcade; era o carte pe care o mai citise de câteva ori, era una dintre marile cărți ale copilăriei și recitea cu disperare paginile cele mai frumoase, dar fără să-și dea seama, și fără să știe cum și când, se pomenea în grote înfricoșătoare, amenințat de beznă și gheață, și trebuia să-și strângă pleoapele până la durere pentru a regăsi castelul cu oglinzi și lumini amețitoare.*

Maică-sa, rănită de lumina care inunda odaia, îi ceru să se culce, taică-su îi luă apărarea:

- *Crezi că îl poți obliga pe un om să se culce, așa cum l-ai obliga să-și radă barba?*
- *Eu știu că dacă-i întuneric, copilul doarme. Asta-i!*
- *Aici greșești. Dan nu mai este un copil...*
- *Treaba voastră... Dacă v-ați înțeles amândoi să-mi stricați noaptea...*

Dan stinse lumina și chiar în prima clipă de întuneric descoperi ideea jurnalului: un jurnal de călătorie, ținut în cel mai strict secret, un jurnal cu întâmplări nostime, da...! cu avânturile, cu certurile, cu neînțelegerile care se vor ivi, un jurnal original, fără altitudini și longitudini, fără calcule și măsurători, fără denumiri latine... Iar la sfârșitul expediției, sau poate mai târziu, sau poate chiar mult mai târziu, își va aduna prietenii și le va citi... Ochii lui Dan se închideau, și în fața lui se afla jurnalul, și creionul din mâna lui începea să alerge pe pagini; rânduri, rânduri despre spaime și bucurii, despre surprize și eșecuri, rânduri multe pe care întunericul grotei voia să le șteargă, rânduri încalcite, pătate de întuneric, șuvoaie de cerneală neagră curgând peste pagini... Nu cititul, cum crezuse el, ci scrisul acela îi închise pleoapele.

*(Constantin Chiriță, **Cireșarii**, vol. I)*

*cavalcade – goană, alergare cu cai

A. Scrie, pe foaia de teză, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos :

- 1.(4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *leac, amețitoare*.
- 2.(4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din primul alineat al textului dat.
- 3.(4p.) Transcrie un diftong și un triftong din secvența : *ochii lui Dan se închideau*.
- 4.(4p.) Menționează rolul virgulelor din enunțul: *Nu cititul, cum crezuse el, ci scrisul acela îi închise...*
- 5.(4p.) Scrie două trăsături ale genului epic evidențiate în fragmentul dat.
- 6.(4p.) Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Cartea îl duse în evul mediu, printre dueluri și cavalcade; era o carte pe care o mai citise de câteva ori, era una dintre marile cărți ale copilăriei și recitea cu disperare paginile cele mai frumoase, dar fără să-și dea seama, și fără să știe cum și când, se pomenea în grote înfricoșătoare [...]*

B.(16 puncte) Scrie o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj al fragmentului extras din opera *Cireșarii* de Constantin Chiriță.

În compunerea ta, trebuie:

- a).(4p.) să numești două procedee/mijloace de caracterizare a personajului prezente în text;
- b).(8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale personajului ales, cu exemple din textul dat;
- c).(2p.) să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- d).(2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL AL II-LEA

(36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor :

Carmen Ivanov, www.dictie.ro și Editura Favorit anunță lansarea celui de-al doilea volum al singurului manual de dicție pentru copii din România.

Evenimentul de lansare va avea loc joi, 16 iunie 2016, la Cercul Militar Național din București, sala Bizantină, cu începere de la ora 19.00. Carmen Ivanov este autoarea noului manual de dicție „Străfurnica în căutarea Atlantidei”, care conține cea mai variată colecție de exerciții de dicție pentru copii: peste 200 de astfel de exerciții, dar și povestea străfurnicii care, de data aceasta, va explora lumea subacvatică, în demersul ei de a despieri pădurea în care locuiește.

„Străfurnica, în căutarea Atlantidei” este o călătorie magică într-o lume plină de întâmplări hazlii și minunate, care vor spori creativitatea și imaginația copiilor. Într-o lume în care adulții vorbesc din ce în ce mai greșit și cu un vocabular din ce în ce mai limitat, Carmen Ivanov are curajul și priceperea necesară pentru a pune laolaltă toată experiența sa adunată de-a lungul vremii în această nouă carte pentru cei mici. Obiectivul declarat al autoarei, o dicție bună, se adresează părinților și bunicilor care își doresc un viitor mai bun pentru copiii și nepoții lor, un viitor lipsit de greșeli de comunicare sau de probleme de vorbire.

(Laura Anton, *Se lansează manualul de dicție „Străfurnica în căutarea Atlantidei”*, <http://sapteseri.ro>)

A. Pe foaia de examen, scrie răspunsul pentru fiecare cerință de mai jos:

- 1.(4p.) Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat:
 - numărul de exerciții din manualul prezentat;
 - ora de începere a evenimentului de lansare.
- 2.(4p.) Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul.
- 3.(4p.) Menționează diateza și timpul verbelor subliniate din fragmentul dat.
- 4.(4p.) Numește funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă:
„Străfurnica, în căutarea Atlantidei” este o călătorie magică într-o lume plină de întâmplări hazlii și minunate, care vor spori creativitatea și imaginația copiilor.
- 5.(4p.) Realizează expansiunea părții de propoziție subliniate într-o propoziție subordonată corespunzătoare. Numește-o! *Obiectivul declarat al autoarei, o dicție bună, se adresează părinților și bunicilor care își doresc un viitor mai bun pentru copiii și nepoții lor, un viitor lipsit de greșeli de comunicare sau de probleme de vorbire.*
- 6.(4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială concesivă al cărei termen regent să fie un adjectiv.

B.(12 puncte) Scrie o compunere de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-un magazin de biciclete. În compunerea ta, trebuie:

- a).(4p.) să relatezi întâmplarea, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- b).(4p.) să menționezi timpul și spațiul în care se petrece întâmplarea;
- c).(2p.) să ai conținutul și stilul adecvate cerinței formulate;
- d).(2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției - 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; ortografia - 3 puncte; punctuația - 2 puncte; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea - 2 puncte).